

יומן הפגוע מס' 13

יומן השבוע יתמקד בהבהרות על התהליכים של הסכם מענקי היבוא וקרן הסת"ס

1. **הסכם מענקי היבוא**
 - א. ההסכם המלא מופיע באתר התאחדות החל מ-13.4.2014; ניתן לעיין בו וללמוד את פרטיו. החל מינואר פורסמו עדכונים וטיוטות של ההסכם.
 - ב. עם ההגעה להבנות, בוצע תהליך בפורומים שונים ונערכו דיונים הן בשולחן הארגונים הקיבוציים והן במסגרת תנועת המושבים, ובסופו של יום התקבלו החלטות במסגרת הנהלת ההתאחדות ומועצת ההתאחדות. הן מתועדות בפרוטוקולים, ואלה מופיעים באתר.
 - ג. ההחלטות על חלוקת המענקים התקבלו במסגרת של צוות בהובלתו של צביקה כהן מנכ"ל משרד החקלאות היום, ונציגים ממועצת החלב ומההתאחדות כולל נציגות של המגזרים (המשפחתי והשיתופי) בהתאחדות שהיו חלק מהדיונים.
 - ד. מטרת הוועדה הייתה להתחיל בחלוקת המענקים באוקטובר 2014; הקדמת הבחירות דחתה אפשרות זאת, מכאן ניתן להבין ש"שום כסף לא ישב במשרד החקלאות שנה שלמה". הקול קורא הראשון יצא בחודש שעבר, והחל מכינון הממשלה ניתן יהיה להקצות את הכספים בפועל; השקעות יוכרו בשלב זה החל מקבלת כתב הרשאה או אישור ממשרד החקלאות.
 - ה. מרכז ההשקעות של משרד החקלאות הוא הגורם היחיד שלו הסכים משרד האוצר להקצות את המענקים כצינור מעבר להשקעות הממוקדות.
 1. המטרה העליונה הייתה חלוקה רחבה למגדלים רבים, בשונה מהקול קורא של מיכון חוסך כוח אדם שהוצא ב-2013 ובשונה מקול קורא נוסף של מענקי הסכם לוקר שהוצא ב-2014, שכולם היו ממוקדים לבעלי רפתות מסוימים.
 2. צוות חלוקת המענקים עבד תחת החלטת הממשלה והוא מצא לנכון להעמיד סכום של 22 מיליון ₪ לטובת פתרונות בנושא השפכים; אל לאף אחד לשכוח ש"חרב זאת מונפת עלינו כבר משלהי 2013" ועלינו לשמור עתודות כספיות למציאת פתרונות להחלטה זו. להזכירכם, הדרישה הראשונה הייתה שכל סכום המענק של ה-65 מיליון יוקצו אך ורק לנושא הטיפול בשפכים. איום השפכים הוא בסדרי גודל של 60 מיליון עד 90 מיליון ₪ בשנה, של הוצאה חדשה ולא מוכרת במנגנון מחיר המטרה בשלב זה; לכן ההחלטה הייתה לשמור סכום של 20 מיליון ש"ח כעתודה לסעיף מרכזי זה, שיעוד נדרש מתוקף אחריות ענפית.
- במאמצים גדולים, תוך שיתופי פעולה עם כוחות מבית ומחוץ, הצלחנו בשלב זה להחריג את ענף הרפת מתקנות רשות המים בנושא השפכים.
- נושא החרגת הענף מהתקנות תשחרר כסף זה להשקעות אחרות, למעט 2 מיליון ₪ שיוקצו לפיילוטים לפתרונות קצה. הדבר יגיע לסבב דיונים עד סוף השנה; כרגע אנו פועלים להחרגה נוספת החל מיולי 2015.
- ח. הקצאת תקציב רב שנתי למיתוג ותקינת חלב ישראלי הוא סעיף חשוב שהוועדה החליטה עליו כחלק מההתמודדות עם היבוא; להזכירם, סעיף זה היה חלק מההסכם הבסיסי ומהחלטת הממשלה בנושא.
- י. השקעות נוספות ברמה הרוחבית כגון רכישת מכון חליבה לחירום, נבעו כתוצאה ממסקנות "צוק איתן"; מימון תגי פלסטיק חכמים לסימון, הן לטובת כל רפתן וחשובים מאין כמוהם להמשך יציבותו המקצועית והאיכותית של הענף.

- א. השימוש בקרנות סוכם כבר בסוף 2012 כחלק מסיכומים בין ההתאחדות למועצה ולמחלבות. סוכם כי שליש מהכסף שיצטבר בקרן יוקצה לטובת שיפור איכות החלב של היצרנים החלשים שמהם נלקח הכסף.
- ב. בשנים 2012 ו-2013 חולקו אך ורק פרסים ולא היה שימוש בשליש מהסכומים שנצברו ע"פ הסכם.
- ג. בפברואר 2014 הוצגה הצעת תנובה לחלוקת כספי הקרן מ-2013 בפני הנהלת ההתאחדות והתקבלה החלטת הנהלה בנושא (הפרוטוקול באתר).
- ד. ההחלטה התקבלה על בסיס עקרוני של תמיכה ברפתות החלשות שמשלמות את הקנסות, ויש הגינות בכך שלא כל הכסף, שמקורו מרפתות המשלמות קנס, יוחזר לרפתות עם התוצאות הטובות.
- ה. במשך השנה כולה, כולל ביומנים האחרונים, הוצג מבנה הפרויקט של ליווי הרפתות (הכנסת מחשוב, ביצוע ביקורת חלב, הכנסת נעה וכניסה לספר העדר וליווי אישי לזמן ארוך).
- ו. עמדתי בעניין זה ברורה: מחלקת ההדרכה בהתאחדות היא גורם מקצועי ובהחלט בסדר יומה ליווי רפתנים; ההיכרות עם הרפתנים ומקצועיותה של מחלקת ההדרכה, כמו גם הרצון של ההתאחדות להוביל ולקדם את הרפתנים, מחייבים בעיניי את שילוב מחלקת ההדרכה שלנו בפרויקט מסוג זה. ליווי רפתנים ע"י מועצת החלב שונה מאוד ומתרכז בליווי הכלכלי.
- ז. הפרויקט עוכב לא מעט ובסופו של דבר התאחר בגלל "צוק איתן" ופועל החל משלהי 2014. נכון להיום נכנסו למערכת ספר העדר, כולל שימוש בנעה וביצוע ביקורת חלב, שישה עשר רפתנים חדשים ובשלב זה המטרה להגיע לחמישים רפתנים.
- ח. בקרן נצברו כספים נוספים במהלך 2014 ובישיבה הבאה של הוועדה בראשות מועצת החלב והמחלבות ובהשתפותנו יוחלט על השימוש בהם; המחלבות התחייבו להציג תכניות, ההתאחדות עצמה ממשיכה את פרויקט הליווי עם תקציב המבוסס על כספי הקרן ב-2013 כמוזכר.
- ט. עלייה משמעותית של קנסות הסת"ס בתחילת 2015 וצבירה משמעותית בקרן יביאו לחשיבה נוספת על מבנה הקרן ובעיקר על השליש המיועד לתמיכה ברפתנים המשלמים. אין ספק שצריך להימצא פתרון הולם, אבל ההחלטה העקרונית להחזיר סכומים אלו אפילו בצורת פרסים לרפתנים אלו ולא לטובים בלבד, צריכה להישמר; עלינו להתנהג בהגינות ובמקצועיות.
- י. עד סוף חודש זה אמורות כל המחלבות להציג את תכניות השימוש ואת יתרות הקרנות; אמשיך ואדווח.

שמואל טוב

אביתר דותן
מזכ"ל